Anul al 54-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 336 Lu

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

Un fenomen demografic
în zona frontierei de vest

Ultimul număr apărut, din „Buletinul demografic al României", cuprinde câteva date şi observaţii interesante cu privire la fenomenele demografice din ţară.

Se constată, că pe când provinciile noastre de la est şi nord-est prezintă o mişcare demografică de tip dinamic progresiv, cele dela sud-vest, prezintă o mişcare de tip static regresiv.

Cu alte cuvinte, pe când în ţinuturile răsăritene ale ţării populaţia sporeşte în condiţiuni normale; în părţile apusene şi mai accentuat în Banat, populaţia scade în condiţii anormale, în raport cu celelalte provincii.

In acest buletin se citează cazul Banatului şi Crişanei, care au o mortalitate infantilă mai urcată de cât în Dobrogea şi Moldova, deşi natalitatea în aceste două provincii din urmă este incomparabil mai urcată, — 34.6‰ în Dobrogea şi 17.7‰ în Banat.

Fenomenul acesta este cu atât mai îngrijorător, cu cât el se produce în zona frontierei de vest şi atinge mai mult populaţia românească de cât populaţia amestecată minoritară, care după unire, a sporit prin migraţiuni.

Aşa, de ex. populaţia oraşului Timişoara, a prezintat după unirea Banatului cu vechiul Regat, un spor simţitor în grupul maghiar-evreesc, iar în jurul său câteva colonii secuieşti şi una evreiască au fost îngăduite să se înfiinţeze. Ceeace este caracteristic moravurilor noastre administrative, este lipsa de prevedere şi de informaţii, indolenţa şi indiferenţa faţă de interesele superioare naţionale. Nici azi noi nu avem date certe cu privire la mişcarea populaţiunei oraşelor din zona de vest, în legătură cu migraţiunea.

In „Revista Institutului social Banat-Crişana", cetim:

„Legată de această problemă a asimilărilor e în Timişoara problema colonizării cu Săcui, care se petrece într'un ritm nebănuit şi datorită întreprinderilor evreeşti, cu o eficacitate de sistem perfect organizat. Pentru că, din cauza unor inconştienţi, sau interesaţi, care au nesocotit serviciul statistic al municipiului, nu se cunoaşte migraţiunea în legătură cu Timişoara între anii 1918-1930, dăm mai jos numai numărul Secuilor şi al Maghiarilor în general, care s'au înscris la biuroul populaţiei din 1931 până în 1936.

Din tabelul statistic publicat de revista citată, reese un total de 10.829 maghiari şi secui şi 2009 evrei.

Acelaş fenomen s'a înregistrat şi în celelalte oraşe din zona frontierei de vest: Arad, Oradea, Satu Mare.

In condiţiile acestea, pe calea migraţiunii, sporeşte populaţia minoritară, în special cea maghiaro-evreească, în zona frontierei de vest; iar prin scăderea alarmantă a natalităţei şi marea mortalitate infantilă din Banat şi Crişana, populaţia românească este în regres.

Altă constatare, în legătură cu acest fenomen, o găsim înregistrată în „Buletinul demografic al României" şi ea ar putea uimi pe cei obicinuiţi să stabilească relaţiuni strânse între starea economică, sanitară şi culturală a populaţiunii, cu creşterea, sau scăderea ei, după cum aceste condiţii sunt mai bune, sau mai rele.

Adevărul este că Banatul are cel mai înalt standard economic, cea mai mare proporţie de ştiutori de carte şi cei mai numeroşi medici, faţă de celelalte provincii şi totuşi ţine recordul scăderii naşterilor şi al deficienţei biologice!

Notăm însă, că majoritatea întreprinderilor industriale şi comerciale din acest ţinut românesc, sunt în mâini străine, aşa că şi din acest punct de vedere ai noştri sunt în primejdie.

Trebue să luăm alte măsuri, impuse de condiţiile regionale, ca să putem salva pe Românii din Banat de consecinţele fatale şi nefaste ale felului lor de a concepe viaţa şi de a organiza familia. In acest domeniu urmează să activeze puternic biserica, şcoala şi toate instituţiile de cultură naţională.

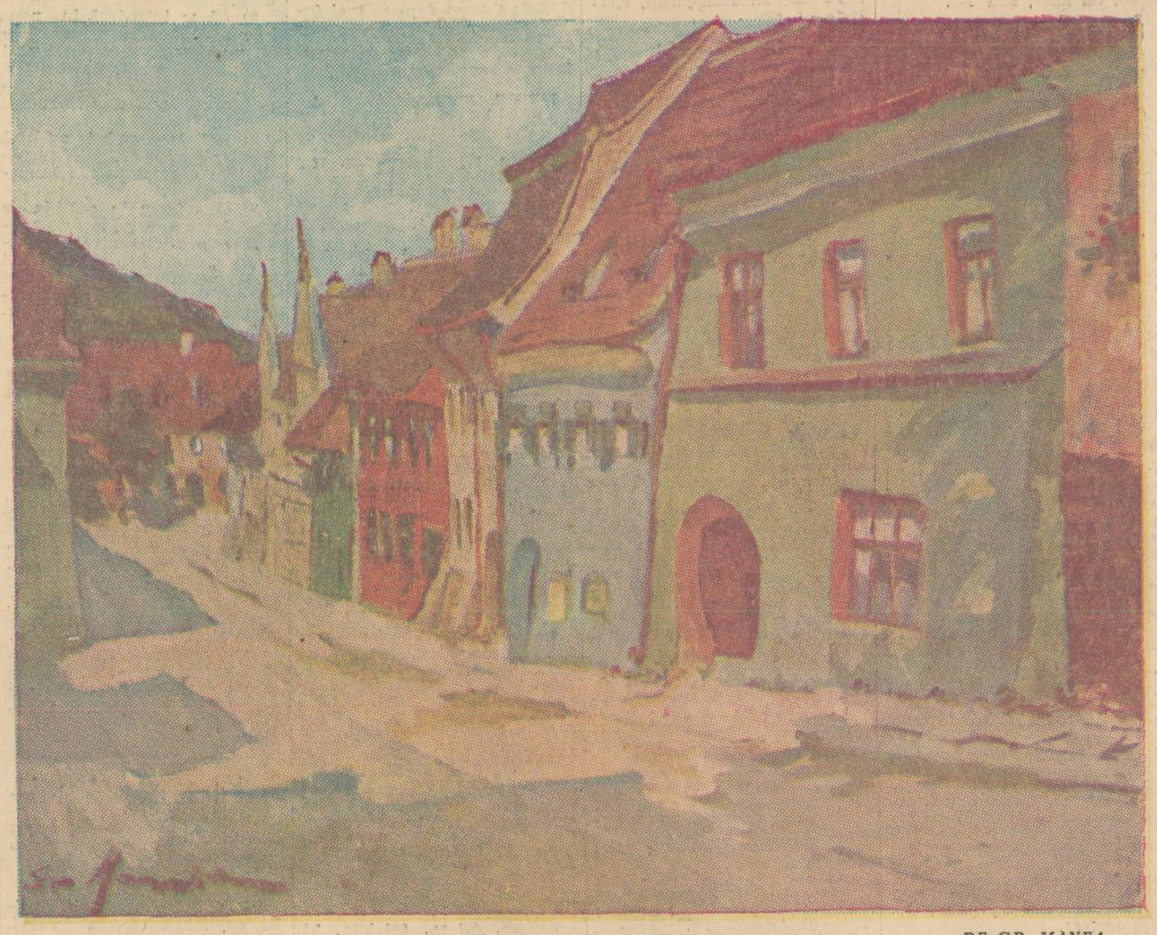

STRADĂ ÎN SIGHIŞOARA — DE GR. MANEA

PROBLEMA
COLONIILOR ŞI REVENDICĂRILE GERMANIEI

Misiunea lordului Halifax la Berlin a fost pusă în legătură directă cu revendicările Germaniei cu privire la coloniile sale perdute. De fapt nu este vorba numai de coloniile perdute prin tratatul dela Versailles, care ar forma obiectul revendicărilor Germaniei, ci de o participare a acestei puteri, în condiţiuni de egalitate cu celelalte mari puteri, în materie de dominaţie colonială. Cu simţul lor pozitivist politic, germanii nu înţeleg să indispună Anglia, cerându-i brutal restituirea coloniilor ce le-au stăpânit şi exploatat ei până la războiul mondial, ci ei cer „repararea injustiţiei" ce s'a făcut patriei lor prin luarea coloniilor ce le-au posedat până la încheerea păcei, prin reexaminarea acestei probleme în cadrul principiului de egalitate şi al intereselor economice.

Aşa dar, pentru Germania este o chestiune de prestigiu şi de politică economică, recunoaşterea drepturilor sale în materie de colonii.

Pentru ce — susţine Germania — numai celelalte mari şi chiar mici puteri maritime, să dispună de un vast imperiu colonial şi ei să i se interzică dreptul de a poseda colonii? Iată pusă chestia pe terenul egalităţei de drept.

Pentru ce apoi, celelalte puteri, să aibă la dispoziţia lor colonii — fie din cauza suprapopulaţiei, fie că au nevoe de materiile lor prime; iar Germaniei, care are şi ea suprapopulaţie şi nevoe de materii prime, să i se interzică aceasta, sub motiv că s'a trezit prea târziu, domeniul colonial fiind ocupat de alţii?

Iată pusă chestia şi pe terenul economic-politic.

Dar, nu numai Germania pune în discuţie problema colonială. Italia, Polonia şi Japonia, au şi ele revendicări de aceeaş natură pe temeiul principiului egalităţei de drept şi al nevoilor economice.

Italia, nemulţumită de posesiunile sale africane — pe care d. Mussolini le-a caracterizat „o colecţie de deşerturi" — a fost nevoită să întreprindă un război colonial în Abisinia, ca să pună stăpânire pe această ţară. Ea însă nu se consideră satisfăcută cu domeniul său colonial african.

Japonia a investit capitaluri imense în Manciuria; iar războiul ce-l susţine împotriva Chinei îşi găseşte originea în suprapopulaţia sa şi în necesitatea expansiunei sale spre vest. Spre a-şi putea însă asigura echilibrul economic şi politic, Japonia are nevoe de siguranţă în Pacific.

Polonia, care se consideră mare putere europeană, prin întinderea teritoriului său şi prin populaţia sa, ce trece de 30 milioane locuitori, are nevoe de materii prime şi deci, ar dori şi ea să aibă partea sa într'un eventual regulament general al coloniilor.

Cum s'ar putea satisface aceste cerinţe, când problema colonială este complicată, căci reclamă sacrificii din partea posedanţilor; sau o soluţie pe baza unor compromisuri.

Fostele colonii africane, ce au aparţinut Germaniei şi care sunt în stăpânirea Angliei, vor putea fi ele retrocedate printr'un simplu transfert de suveranitate?

Este greu de presupus ca guvernul britanic să accepte acest sacrificiu.

(Continuare în pag. 2-a)

Sufletul tineretului

—oxo—

Câteva scrisori primite dela părinţi, în legătură cu articolul „Intre profesori şi elevi", apărut acum câteva zile, precum şi un apel adresat personalului ceferist de către d. inginer I. Macovei, directorul general al Căilor Ferate Române, prilejuesc reflecţiile şi constatările din rândurile ce urmează.

Incepem cu apelul. Aceasta şi pentru motivul că porneşte dela un om, care în situaţia înaltă, şi mai cu seamă plină de grele răspunderi, ce ocupă, a dovedit însuşiri, care merită să fie relevate şi preţuite. Alături de instituţiuni a căror funcţionare lasă aşa mult de dorit, ne oprim cu un sentiment de satisfacţie asupra faptului adevărat că în ce priveşte căile ferate şi bunul lor mers ne putem compara — şi chiar cu succes — cu căile ferate din ţările străine mai înaintate decât ţara noastră în alte privinţi.

Trenurile circulă la noi în condiţiuni mulţumitor de normale şi dispune, precât ni se asigură, de un parc suficient de vagoane şi locomotive.

Dacă vor fi unii cari să atribue aceste îmbunătăţiri, ce n'au cum să fie tăgăduite, numai regimului actualmente în fiinţă la căile ferate, — regim de autonomie administrativă — le răspundem că regimul cel mai ideal nu poate da nici un fel de rezultate, dacă nu este servit de oameni pricepuţi, capabili şi devotaţi. Reglizarea oricărui progres în orice domeniu este în funcţie de oameni, de energia, priceperea şi onestitatea acestora, iar nu de dispoziţiunile reci aşternute pe hârtie şi care, deseori, rămân literă moartă.

Apelul lansat zilele acestea de d. director general Macovei, se adresează personalului ceferist, şi tinde să stimuleze activitatea „Asociaţiei aviatice a căilor ferate". E o asociaţie, care numără peste 20 de mii de membri, — ceferişti cu toţii —, întreţine două şcoli speciale şi dispune de zece avioane pentru învăţătura zborului.

Din apel reproducem rândurile următoare: „Aviaţia este o mândră şcoală a sufletului tineretului nostru, pe care, pe aripile ei, îl înalţă cât mai sus, îl poartă cât mai departe în falnice întreceri şi-l oţeleşte în grele şi primejdioase încercări".

E adevărat, precum este iarăşi adevărat că pentru formarea educaţiei, ceeace, în fond, înseamnă sufletul tineretului, se consacră mulţi ani de zile, se depun sforţări mari şi se fac importante sacrificii materiale. Dela vârsta de şapte ani, când intră în şcoală ca un copil neştiutor şi inocent şi până la vârsta când, adult, părăseşte băncile şcoalei, păşind în lupta pentru viaţă, părinţi, învăţători, profesori secundari şi — eventual — profesori universitari caută şi se străduiesc să formeze sufletul tineretului. Laurei acesteia i se atribuie — şi cu drept cuvânt — o importanţă tot aşa de mare, ca şi formărei intelectuale, culturei propriu zise. Cel puţin, aşa se cere şi aşa se pretinde că se şi face în realitate.

Totuşi, nu sunt rare cazurile, când se constată că rezultatele sunt mult mai prejos decât aşteptările, ba uneori chiar cu totul opuse aşteptărilor. Printre tinerii proaspăt eşiţi de pe băncile şcolilor sunt destui, a căror purtare produce mâhnire şi este, pentru zilele ce vor să vină, motiv de perspective nu tocmai senine.

Aşa fiind, revine mereu chestiunea asupra căreia nu credem că se va cădea vreodată de acord, cine poartă vina. In cele câteva scrisori primite dela părinţi de elevi, se dă vina pe profesori. Se poate ca în cazul lor special să aibă dreptate. Nici corpul profesoral nu are pretenţia că toţi membrii săi sunt, fără excepţie, la înălţimea atât de importantei lor misiuni.

Admitem că sunt profesori a căror atitudine faţă de elevi lasă de dorit, dar trebue să se recunoască în acelaş timp că şi atitudinea unor părinţi lasă destul de dorit. Lasă de dorit, nu prin sfaturile ce împărtăşesc copiilor, ci prin exemplele ce le dau, prin acel mediu social care prezintă atâtea scăderi şi atâtea părţi ce numai frumoase şi înălţătoare nu sunt.

De aceea, educaţia tineretului este condiţionată de educaţia celor mari.

N. BATZARIA

O fotografie istorică

Am anunţat la timp că toată Germania a fost emoţionată aflând ştirea că Ludendorf e serios bolnav.

In starea bolnavului, — spun ultimele buletine, — nu s'a înregistrat nici o schimbare.

Crişeul de mai sus reproduce o fotografie care, făcută în 1924, poate fi numită azi istorică: Generalul Ludendorf îl are în stânga pe Hitler.

—oxo—oxo—

FILME

— Elevi! Să fiţi mai atenţi de cât ori când!

Copiii renunţă să cânte cu penţele pe sub bănci.

— Aşa. Văd că aţi înţeles. Aceasta insemnează că am o clasă cuminte. Mă bucură s'o constat încă din primul trimestru. Astăzi vă voi vorbi despre desemn.

Profesorul se dă jos de pe catedră şi se duce la tablă.

— Să ne închipuim că eu sunt arhitect şi fac cu creta planul unei case. Aţi înţeles?

— Da! ciripeşte stolul de copii.

După ce desenează un imobil cu mai multe etaje, spre a verifica dacă elevii sunt în curent cu blocurile, se dă înapoi, îşi admiră opera, şi se adresează clasei:

— Uitaţi-vă cu atenţie la această casă. Vedeţi dacă este complectă sau dacă îi mai lipseşte ceva, căci o să întreb pe mai mulţi dintre voi... Aşa... Aţi văzut?

— Da!

— Ionescu I. Ia, să-mi spui tu, dacă găseşti vreo lipsă.

— N'are antenă pentru radio! N'o să prindă străinătatea, o să prindă numai paraziţi!

— Bravo!

— Tu ce zici, Dumitrescule?

— E complectă, domnule profesor.

— Stai jos. S'auzim pe Constantinescu.

— N'are coşuri!

— Cum o să aibă, dacă e cu calorifer! intervine colegul de bancă.

— N'ai dreptate, strigă un glas din fund. Tata e instalator; mă duc adesea cu el la case cu calorifer şi văd coşuri pe acoperiş.

Profesorul preferă să nu s'amestece în controverse şi trece la alt elev.

— Segalică, ai examinat şi tu planul de pe tablă?

— Zic zău că numai asta am făcut.

— Atunci, spune-mi ce-i lipseşte acestei case, ca să fie perfectă?

— O ipotecă, domnule profesor!

Don José

Mari inundaţii în Turcia

Istanbul, 3 (Rador). — Din cauza ploilor torenţiale cari continuă să cadă, fluviul Urman s'a revărsat în apropiere de Albistan.

In satul Til, s'au prăbuşit 15 clădiri. Pagubele sunt foarte mari.

Fluviul Ciatane s'a revărsat în apropiere de Istanbul. Apele ameninţă uzina electrică a oraşului.

In cursul nopţii a nins în regiunile Cianchiri, Uciak şi Elbistan.

SCRISORI DIN ROMA

Italia în faţa complicaţiilor internaţionale

de N. de ALDISIO

Roma, Decembrie

Două fapte au subliniat în ultimile zile tensiunea care caracterizează relaţiile franco-italiene: rechemarea corespondentului din Paris al „Tribunei", d Scardoni şi atacurile îndreptate de „Giornale d'Italia" împotriva d-lui Campinchi, ministrul francez al marinei.

Telegramele au vorbit îndeajuns despre aceste incidente, aşa că e de prisos să le mai relatăm cu deamănuntul. Articolul d-lui Scardoni, articol care dealtminteri, ar fi fost scris cu mult înainte de apariţia lui în organul italian, s'a întâmplat să apară tocmai în clipa când lordul Halifax se ducea în Germania. Părea destinat atunci să prevină guvernul Reichului, că Italia veghia şi că în cazul unei slăbiri a axei Germaniei, ar putea uşor să se apropie de Franţa. Spre a reacţiona contra unei atari interpretări şi spre a-i opune o desmintire indiscutabilă, a fost lovit d. Scardoni.

Cât despre chestiunea Campinchi, ne găsim în faţa unui text a cărui autenticitate o proclamă „Giornale d'Italia", cuprinzând declaraţii războinice ale ministrului francez al marinei la adresa Italiei şi o desmintire oficială publicată la Paris, urmată de un demers dela Quai-d'Orsay, pe lângă însărcinatul de afaceri al Italiei, d. Prunas. Nu e în căderea noastră să luăm parte la controversa, a cărei singură urmare e că posibilităţile unei concilieri, în care se sperase abia acum câteva luni, parcă se îndepărtează.

In adevăr, nu vedem apropiindu-se momentul în care ar putea să înceapă tratative italo-britanice. Convorbirea contelui Ciano, ministrul de externe, cu lordul Perth, ambasador al Marei Britanii la Roma, convorbire care s'a ţinut la 11 Noembrie trecut şi a făcut atâta vâlvă, n'a fost urmată până azi de nici-o nouă reluare de contact. Şi, de altfel, se ştie, că n'a avut ca obiect, conversaţiile aşteptate. Dimpotrivă, guvernul britanic pare să doarească mai degrabă să elucideze mai întâi situaţia în ce priveşte raporturile cu Germania, ca să se gândească pe urmă să stea de vorbă cu Italia. I se atribue chiar intenţia să aştepte lichidarea conflictului civil spaniol, care pare că se va rezolva în favoarea naţionaliştilor. Aceasta nu face, totuşi, ca cercurile politice italiene să-şi arate nemulţumirea faţă de misiunea cu care ar fi fost însărcinat lordul Halifax pe lângă Führer, şi care a avut ca urmare, consultaţia franco-britanică dela Londra. Aceleaşi cercuri observă că revendicările coloniale ale Reichului interesează direct Anglia şi Franţa, ca să nu mai vorbim de Belgia, adică de ţările ce deţin vechile posesiuni imperiale germane.

Era deci firesc şi logic ca problema să fie discutată de părţile în cauză. Cât despre svonurile după cari Germania ar fi cerut Angliei deplină libertate pentru Europa centrală şi dunăreană, svonuri cari au

(Continuare în pag. 2-a)

Zăpezi mari în Suedia

Stockholm, 3 (Rador). — *Cantităţile colosale de zăpadă căzute în ultimul timp sunt cele mai mari din câte s'au înregistrat de 20 de ani. Ninsoarea a provocat turburări în serviciile a numeroase regiuni, a paralizat circulaţia, iar în întreaga Suedie a întrerupt comunicaţiile. Sute de automobile au rămas înzăpezite în mijlocul câmpurilor.*

Cum se aplică sporul la salarii

D. Radu Portocală, subsecretar de stat la interne, a ţinut să precizeze ziariştilor, că sporul de salariu dat ca nesigur de unele ziare, este real şi va fi menţinut şi pe 1938.

Acest spor de salariu intră în dispoziţiunile jurnalului consiliului de miniştri şi fondul necesar este alocat.

In ceiace priveşte sporul la salariile funcţionarilor comunali şi judeţeni, această categorie de funcţionari va primi acelaş spor, având ca bază salariul din 1932. Ministerul de interne a făcut intervenţiuni pe lângă ministerul de finanţe pentru mărirea fondului alocat comunelor şi judeţelor.

Salariile sporite vor fi plătite şi funcţionarilor judeţeni şi comunali în luna Decembrie.

In ce priveşte interpretarea consiliului de miniştri pentru sporirea salariilor, se precizează că vor primi salarii sporite şi acei funcţionari cari au fost numiţi în funcţiuni după 1932.

VAPORUL „PRAHOVA" A FOST SALVAT

Berlin, 3 (Rador). — Vaporul „Prahova", care eşuase în largul portului Kiel, a putut fi pus din nou pe linia de plutire prin propriile sale mijloace.

Vasul a plecat azi la ora 17,30 spre Luebeck.

POVESTEA UNEI MOŞTENIRI INEXISTENTE

„Colosala moştenire" a fost doar un basm

Ministerul afacerilor străine comunică:

In urma intervenţiilor stăruitoare ale diferitelor persoane interesate, în succesiunea Ioan Gall, ministerul afacerilor străine intervenind pe lângă autorităţile engleze, prin intermediul legaţiei României la Londra, aduce pe această cale la cunoştinţa celor interesaţi, că autorităţile competente engleze nu au nici o ştiinţă despre vreo succesiune lăsată de un anume Ioan Gall, care ar fi decedat de curând la Londra.

Ca atare, toate svonurile cari circulau atât în ţară cât şi în străinătate despre existenţa acestei aşa zise „colosale succesiuni" sunt cu totul de domeniul fanteziei.

Prezentul comunicat constitue deci un răspuns dat persoanelor interesate, cari au intervenit în nenumărate rânduri pe lângă acest departament şi în această succesiune!

—xxx●xxx—

AVION POŞTAL PRĂBUŞIT

Munchen, 3 (Radio-Central). — Un avion poştal al societăţii aeriene germane „Hanza" s'a prăbuşit pe aerodromul oraşului Munchen.

Pilotul a fost ucis, doi membri ai echipajului au fost grav răniţi, iar alţi doi membri sunt uşor răniţi.

—xxx●xxx—

MANEVRELE ESCADREI FRANCEZE DIN MEDITERANA

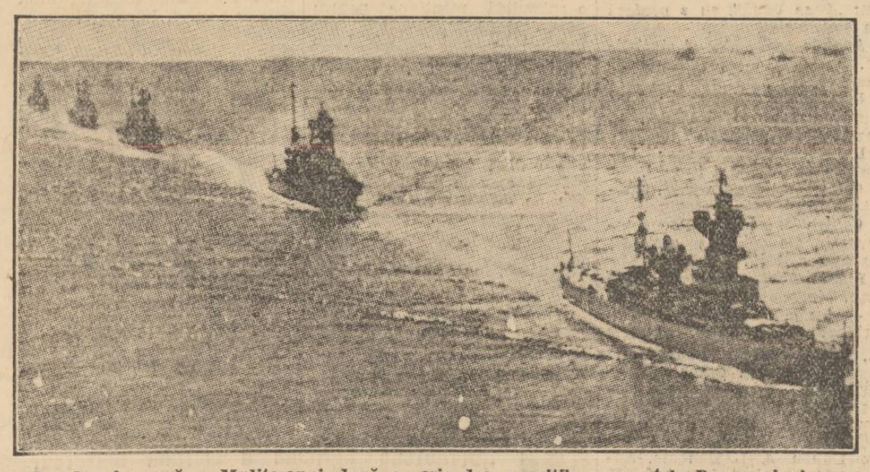

Escadra franceză a Mediteranei, după o serie dee exerciţii pe coastele Provencei, s'a înapoiat la baza ei din Toulon